

Lausunto Linnansaaren natura-alueen hoito- ja käyttösuunnitelmaluonnoksesta

RAKYL 21.06.2023 § 87
663/00.04.00/2023

Valmistelija

Ympäristösuunnittelija Heidi Käyhkö, puh. 044 417 4687,
heidi.kayhko@savonlinna.fi

Selostus

Metsähallitus on pyytänyt lausuntoa Linnansaaren natura-alueen hoito- ja käyttösuunnitelmaluonnoksesta. Lausunto on pyydetty toimittamaan 19.6.2023 mennessä. Lausunnon antamiseksi on saatu jatkoaikaa 26.6.2023 saakka.

Suunnitelmaluonnos on laadittu Linnansaaren kansallispuiston, Linnansaaren natura 2000 -alueen ja Tuores - Haapion suojelualueiden muodostamalle alueelle, jonka kokonaispinta-ala on noin 26 970 ha. Laadittavan suunnitelman avulla on tarkoitus sovittaa yhteen luonnonsuojelun, virkistyskäytön ja alueen muun käytön tavoitteet. Suunnitelmakausi on noin 15 vuotta.

Linnansaaren kansallispuisto on perustettu vuonna 1956 ja laajennettu vuonna 1982. Kansallispuiston tärkeimpiä luonnonsuojelullisia arvoja ovat luontotyypeistä vanhat runsaslahopuustoiset sekametsät sekä kalliometsät, lehdot, niityt ja kaskimetsät. Alue on Pihlajaveden jälkeen merkittävin saimaannorpan lisääntymisalue. Linnansaaren muita erityisarvoja ovat kulttuuriperintö, järviluonto ja saaristomaisemat sekä monipuoliset vesiretkeilymahdollisuudet. Kansallispuiston pääsaarella sijaitsevat mm. Sammakoniemen leirintäalue, Linnansaaren torppa ja alueen tunnettu näköalapaikka Linnavuori. Linnansaaren torppa ympäristöineen on valtakunnallisesti arvokas perinnemaisema.

Alueen edellinen hoito- ja käyttösuunnitelma laadittiin vuonna 2010. Alueen kävijämäärät ovat sittemmin lisääntyneet merkittävästi eikä vanha suunnitelma enää vastaa nykypäivän tarpeisiin. Nyt lausunnolla olevassa hoito- ja käyttösuunnitelmaluonnoksessa alueen keskeisimmiksi arvoiksi on määritelty saimaannorppa, järviekosysteemi ja saaristomaisema, järvi- ja selkävesilinnusto, monimuotoinen metsäluonto, kaskikulttuurin muovaamat perinnemaisemat ja metsät, luontodirektiivin luontotyypit ja lajit, kulttuuriperintö sekä virkistyskäyttö ja matkailun yritystoiminta. Suunnitelmaluonnoksen uhka-analyysissä on tarkasteltu alueen eri käyttömuotojen ja toimintojen mahdollisia kielteisiä vaikutuksia keskeisiin arvoihin. Alueen käyttöä ohjaava vyöhykejako (retkeily- ja luontomatkailevyöhyke, syrjävyöhyke ja rajoitusvyöhyke) on tässä yhteydessä tarkoitus myös päivittää.

Suunnitelmaluonnoksen tavoitteena ovat:

- saimaannorppakanta kasvaa
- alueen virkistyskäyttö ja matkailun yritystoiminta on kestävä, vastuullista ja turvallista
- kulttuuriperintökohteiden arvot ovat turvattu, perinnebiotoopit ovat hoidossa ja niille ominaiset maisemapiirteet sekä lajisto ovat edustavia
- saariston monimuotoiset metsäiset elinympäristöt säilyvät edustavina, lajit menestyvät ja luonnontilaistuminen etenee
- järvi- ja selkävesilinnusto säilyy monipuolisena ja elinvoimaisena

- järvi-ekosysteemi on laadultaan ja toiminnaltaan erinomaisessa tilassa ja Saimaan saaristomaisema säilyy luonnontilaisena.

Linnansaaren hoito- ja käyttösuunnitelmaluonnos on luettavissa linkistä:
<https://www.metsa.fi/projekti/linnansaaren-kansallispuiston-hoidon-ja-kayton-suunnittelu/>

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Rautiainen Matti, puh. 044 417 4685,
matti.rautiainen@savonlinna.fi

Päätösehdotus

Savonlinnan rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa Linnansaaren natura-alueen hoito- ja käyttösuunnitelmaluonnoksesta Metsähallitukselle seuraavan lausunnon: Lautakunta pitää hyvänä suunnitelmaluonnoksen lähtökohtaa, jossa pyritään sovittamaan yhteen luonnonsuojelun ja virkistyskäytön näkökulmia.

Monimuotoinen luonto on elämän edellytys. Luontopääomaan tulisi suhtautua kuten muuhunkin pääomaan ja tunnistaa myös sen taloudellinen arvo. Monimuotoisen luonnon säilyminen on asukkaiden viihtyvyyden ja terveyden kannalta tärkeässä roolissa. Virkistyskäyttömahdollisuuksien kasvattaminen ja luonnon monimuotoisuudesta huolehtiminen lisäävät kaupungin ekologista elinvoimaa. Luonnossa oleskelu tuottaa mielihyvää ja laskee tutkitusti stressitasoja sekä parantaa vastustuskykyä.

EU:n biodiversiteettistrategialla pyritään estämään ekosysteemien rappeutumista. Strategian tavoitteena on, että Euroopan biologinen monimuotoisuus vahvistuu vuoteen 2030 mennessä. Suomen perustuslain mukaan vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Uudistuneella luonnonsuojelulalla pyritään turvaamaan Suomen luontoa ja sen monimuotoisuutta entistä paremmin.

Savonlinna on mukana valtakunnallisessa Helmi -elinympäristöohjelma 2021 – 2030:ssä, jolla pyritään vahvistamaan luonnon monimuotoisuutta mm. soiden suojelun ja ennallistamisen, lintuvesien ja kosteikkojen kunnostamisen sekä perinnebiotooppien hoidon avulla.

Toimivat järvi-ekosysteemit ovat erityisen tärkeitä Savonlinnan alueella. Joidenkin vesistöjen ekologinen tila on heikentynyt mm. hajakuormituksen seurauksena. Ilmaston muutoksen vaikutukset sään ääri-ilmiöiden ml. tulvien toistuvuuden lisääntyminen lisäävät vesistöjen hajakuormitusta. Maalta vesiin päätyvien epäpuhtauksien vähentäminen on ensiarvoisen tärkeää vesiensuojelussa. Mm. malmikaivostoiminta voi aiheuttaa merkittävän vesistön pilaantumisriskin.

Vieraslajit valtaavat elinympäristöä perinteisiltä lajeilta, mm. jättiputkiesiintymiä on paljon torjuntatoimista huolimatta. Perinnebiotoopit ovat aikojen saatossa umpeutumassa. Tehostunut maa- ja metsätalous muokkaa ympäristöä. Ilmastonmuutoksen tulevat vaikutukset ovat osittain arvaamattomia. Pitkällä aikavälillä ilmaston muutos aiheuttaa myös ilmasto- ja kasvillisuusvyöhykkeiden muutoksia, joiden myötä muutoksia tapahtuu myös eläin- ja kasvilajistoissa vähentäen luonnon monimuotoisuutta ja lisäten tauteja ja tuholaisia.

Liikkumisrajoitteiden osalta suunnitelmassa on hyvä huomioida myös vesiskoottereiden ja muiden moottorihäpäkkeiden huvikäyttö ja ottaa harkittavaksi niitä koskevat rajoitteet.

Alueen jätehuollon järjestämisessä tulee huomioida muuttunut jätelainsäädäntö sekä paikalliset jätehuoltomääräykset. Kuten myös ympäristönsuojelussa muuttunut lainsäädäntö sekä kunnalliset ympäristösuojelu- ja kaavamääräykset.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Toimenpiteet

Metsähallitus, kirjaamo@metsa.fi